

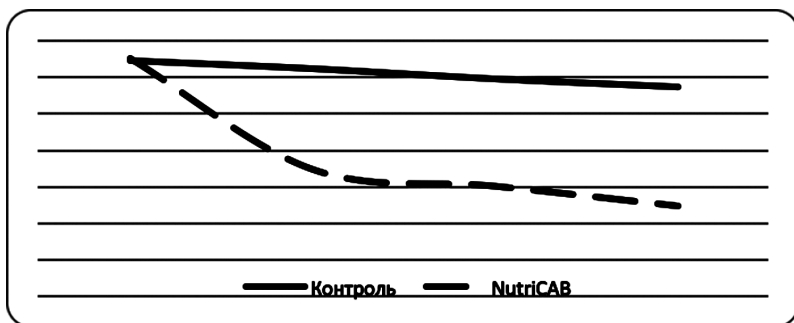

Рис. 1. Динаміка зниження рН сечі у пізньому сухості

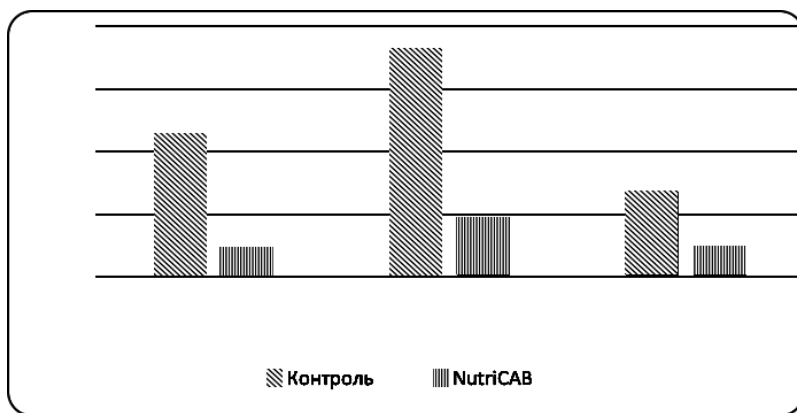

Рис. 2. Показники післяродових ускладнень

Пропозиції виробництва. Застосовувати аніонні солі нового покоління для годівлі корів у період пізнього сухостою з метою попередження метаболічних порушень та поліпшення репродуктивних функцій у корів на початку лактації.

УДК 638. 165. 8

Білько Н.В., студент 2 курсу спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”, **Молчан В.С.**, студент 1 курсу спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Науковий керівник – Адамчук Л.О., кандидат с.-г. н., доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування, Київ, Україна
Співкерівник – Дмитренко О.П., фундатор “BeeCool”, Київ, Україна

БОТАНІЧНИЙ СКЛАД БОРТЬОВОГО МЕДУ

Бортництво є одним із найдревніших професій. Яке вперше згадується за часів Аристотеля, Демокрита, Вергілія [3]. Широко розповсюдженим промислом, бортництво було і на території сучасної України. Перші згадки про давньоруське

бортництво, як про господарство, було зафіксовано у X столітті. Бортництво займало значну частину економіки Київської Русі, адже мед і віск русичі активно експортували до Європи. Із пасічників брали податок натурою, як правило – це була десята частина воску і меду зібраного за рік, тобто 10%. Мандрівник Галл, відвідавши Київську Русь в межах сучасної території України, залишив згадки про дуже велику кількість бджіл у степах і лісах, зазначивши, що багатство меду і воску знаходиться на цих землях [2]. У сучасній Україні також є бортники. Які добувають мед, використовуючи технології своїх предків. Найбільше бортництво поширено на території Полісся, що знаходиться на півночі України. Особливість бортництва полягає в тому, що бджоли утримуються у дерев'яних колодах, які називають бортами. Для бортей використовують сосну, дуб, осику, березу, вільху. Домінуючі породи дерев, звісно є сосна і дуб, адже ці породи найбільше поширені на території Полісся. Діаметр колоди мав бути не менше ніж 50-60 см [4]. Їх висушують, видовбують серцевину, і заселяють туди бджіл. Борті вішають на висоту від 200 см і до 25 м.

Актуальність. Нині на території українського Полісся, стає дедалі поширенішим заняття бортництвом. На даному етапі бортництво розпочинає своє відродження і питання якості та територіального походження бортьового меду стає дедалі актуальнішим. Вивчення ботанічного складу бортьового меду дозволить зрозуміти видове походження нектару та період збору його бджолами впродовж пасічницького сезону. Бортьове бджільництво передбачає особливу технологію відбору меду. Одноразовий відбір у осінній період, переважно збір припадає на жовтень. За рахунок такої технології, у стільниках бджіл концентрується велике різноманіття нектару різних рослин [1]. Тому **метою** нашої роботи було дослідження ботанічного походження бортьового меду.

Методика дослідження. Зразки меду відібрали із бортей розташованих у лісистій місцевості Овруцького району, Житомирської області, від бджіл польської популяції. Для встановлення ботанічного походження меду використовували гармонізовану методику мелісопалінології [5]. Дослідження проводили в умовах навчальної лабораторії “Голосіївська навчально дослідна пасіка” кафедри конярства і бджільництва НУБіП України.

Результати досліджень. Встановили, наявність наступних видів рослин: Крушина ламка (*Frangula alnus*) 28,4%; Верес звичайний (*Calluna vulgaris*) 9,0%; Дуб звичайний (*Quercus robur*) 6,0%; Глід одноматочковий (*Crataegus monogyna*) 5,2%; Дягель лікарський (*Angelica archangelica*) 4,5%; Горлянка повзуча (*Ajuga reptans*) 4,5%; Ласкавець золотистий (*Bupleurum aureum*) 3,7%; Астрagal солодколистий (*Astragalus glycyphyllos*) 3,7%; Перстач прямостоячий, (калган) (*Potentilla erecta*) 3,7%; Полин звичайний (*Artemisia vulgaris*) 3,0%; Цибуля ведмежа (черемша) (*Allium ursinum*) 2,2%; Сухоребрик лікарський (*Sisymbrium officinale*) 2,2%; Плетея трилиста (*Ptelea trifoliata*) 2,2%; Крупка дібровна (*Draba nemorosa*) 2,2%; Анемона дібровна (*Anemone nemorosa*) 2,2%; Яглиця звичайна (*Aegopodium podagraria*) 1,5%; Липа європейська (*Tilia x europaea*) 1,5%; Вероніка дібровна (*Veronica chamaedrys*) 1,5%; Дрік красильний (*Genista tinctoria*) 1,5%; Глуха кропива пурпурова (*Lamium purpureum*) 1,5%; Лядвенець рогатий (*Lotus corniculatus*) 1,5%; Зніт вузьколистий (*Epilobium angustifolium*) 0,7%; Череда трироздільна (*Bidens tripartita*) 0,7%; Суниця лісова (*Fragaria vesca*) 0,7%; Падеві

елементи 0,7%; Інші 0,7%. Встановлено, що бортвовий мед відноситься до поліфлорних квіткових медів, що зібраний з лісового різнотрав'я, кущів і дерев у весняний і літній періоди. Тобто, він містить все сезонне різноманіття рослин, що підвищує його цінність як профілактично-лікарського засобу.

Висновок. Поліфлорність та велике ботанічне різноманіття бортвового меду пояснюється одноразовим відбором його за сезон. До рослин, нектар яких домінує відносяться крушина ламка (28,4%) та верес звичайний (9,0%), однак внаслідок присутності великої кількості інших видів рослин, мед відноситься до поліфлорних.

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні безпечності вживання такого меду (важкі метали, радіоактивність) та його цінність через вміст дубильних речовин.

Acknowledgments. Leonora Adamchuk thanks the International Visegrad Fund ID #51910842 for the scholarship and research internships, during which the results and knowledge presented in this paper were obtained.

Список використаних джерел

1. Адамчук Л.О. Бджолине обніжжя: монографія. Київ. Видавничий дім "Вініченко". 2017. 138 с.
2. Поліщук В.П., Гайдар В.А., Корбут О.В. Пасіка. Київ. 2012. 339 с.
3. Шматко І. Назви осіб у терміносистемі бджільництва. Культура слова. 2010. 10 с.
4. Шматко І. Лексика бортницького бджільництва. Наукова термінологія нового століття: теоретичні і прикладні виміри: матеріали. Рівне. 2016. 282 с.
5. Von Der Ohe, W., Oddo, L. P., Piana, M. L., Morlot, M., & Martin, P. (2004). Harmonized methods of melissopalynology. *Apidologie*, 35 (S. 1), S18-25.

УДК 636. 4. 082. 4

Верчик Т.В., студентка 5 курсу напрямлення підготовки "Технологія виробництва і переробки продукції тваринного господарства"

Научный руководитель – Ляхова Е.Н., старший преподаватель

Витебская государственная академия ветеринарной медицины, г. Витебск, Республика Беларусь

АНАЛИЗ ПРОДУКТИВНОСТИ СВИНОМАТОК РАЗНЫХ ПОРОД

Решение проблемы увеличения производства мяса и конкурентоспособности свиноводства, наряду с созданием прочной кормовой базы и улучшением технологии содержания животных, находится в прямой зависимости от интенсивности использования маточного поголовья. Маточное стадо является основой комплектации всех остальных групп свиней и поэтому оказывает существенное влияние на их производственно-экономические показатели. В товарном промышленном свиноводстве, где основным методом разведения является промышленное скрещивание, большое значение придается сочетаемости материнских и отцовских форм.

В условиях свиноводческого комплекса КСУП "Агрокомбинат "Новый путь" Добрушского района пришлось заново формировать основное стадо свиноматок, которых приходилось завозить из многих племенных хозяйств.